

772.

SPRAWOZDANIE

Zarządu głównego

Towarzystwa Szkoły ludowej

za czas

od 16 czerwca 1896 do 15 czerwca 1897 r.

Nakładem Tow. Szkoły ludowej.

W KRAKOWIE,
CZCIONKAMI Drukarni Związkowej
pod zarządem A. Szyjewskiego.
1897.

Zarząd główny ukonstytuował się na pierwszym posiedzeniu, które odbyło się dnia 11 lipca 1896 r. Przewodniczącym obrano jednogłośnie nadal dra Adama Asnyka. Wiceprezesami: pp. Skirlińskiego i prof. E. Bandrowskiego, którego mianowano zarazem dyrektorem biura. Na sekretarzy powołano dra Lesława Borońskiego i p. Kazimierę Bujwidową. Skarbnikiem został dr. Koy, jego zastępcą p. Parczyński; buchalterem p. Górnisiewicz, jego zastępcą p. Karol Rząca. Wybrano zarazem 24-go członka Zarządu głównego p. Pokutyńskiego.

Dla ułatwienia sobie pracy Zarząd główny podzielił się na 3 sekcye: szkolną, organizacyjną i skarbową; wybrał nadto komisję Bialską, powierzając takowej zajęcie się wyłączenie sprawami budowy szkoły polskiej w Białej. W skład komisji bialskiej oprócz 10-ciu członków Zarządu głównego wszedł jeszcze jako rzeczoznawca p. nadinżynier Sare, w kilku zaś ostatnich posiedzeniach brał udział prof. Odrzywolski, autor planów.

Rada nadzorcza ukonstytuowała się na posiedzeniu z dnia 9 lutego, wybierając prezesem postą dra Augusta Sokołowskiego, wiceprezesem prof. Pareńską, sekretarzem dra Adama Doboszyńskiego. Na temże posiedzeniu Rada dokonała rewizyi ksiąg Towarzystwa i przejrzała protokoły posiedzeń. Sprawozdanie przedłożyła na XII. posiedzeniu Zarządu głównego za pośrednictwem swego prezesa dra Augusta Sokołowskiego. Czynności Zarządu zaaprobowwała w zupełności; poleciła tylko Zarządowi postarać się, by lustracja Kół została o ile możności przyspieszoną. Nadto Rada nadzorcza brała udział w posiedzeniach Zarządu w osobie jednego ze swych członków. Zarząd główny odbył 16 posiedzeń. Sekcye obradowały: organizacyjna 13 razy, szkolna 10 razy, i skarbową 7 razy. Komisya bialska odbyła posiedzeń 6.

Ciężką stratę poniósł Zarząd główny przez śmierć wieoletniego sekretarza dra L. Borońskiego, który z niezwykłą gorliwością poświęcał się sprawom „Tow. Szkoły ludowej“. Na XIII. posiedzeniu Zarządu głównego uczczono przez powstanie Jego pamięć, a na wniosek p. radcy Trzaskowskiego postanowiono uczcić w trwalszy sposób zasługi zmarłego. Dr. Koy podjął się przyjmowania datków na ten cel, aby utrwalić pamięć zacnego obywatela i jednego z najgorliwszych pracowników nad oświatą i uobywateleniem ludu polskiego.

Głównym celem zabiegów Zarządu głównego było rozpoczęcie budowy szkoły polskiej w Białej.

W sprawozdaniu Zarządu głównego za rok ubiegły kwestya budowy szkoły bialskiej zatrzymała się na wysłaniu planów szkoły do magistratu m. Białej. We wrześniu roku zeszłego nadszedł dekret Rady m. Białej, odrzucający przesłane plany. Rada powiatowa i Wydział krajowy, do których wnoszone były rekursa, zniosły wprowadzić uchwałę I. instancyi, że jednak jedynym powodem zniesienia uchwały była okoliczność, że takową wydała Rada gminna, a nie magistrat m. Białej, a nie było najmniejszej nadziei, by magistrat inne niż Rada chciał wydać orzeczenie — ujrzał się Zarząd zmuszonym przerobić plany, według żądania Rady gminnej, co też prof. Odrzywolski zupełnie bezinteresownie uskutecznił.

Przerobione plany przesłano powtórnie do zatwierdzenia i w końcu lutego otrzymano zatwierdzenie takowych. Zarząd główny wydelegował p. radcę Trzaskowskiego do Białej w celu ukonstytuowania Komitetu miejscowego budowy szkoły polskiej w Białej. Komitet ukonstytuował się w marcu r. b., wybierając przewodniczącym p. Romana Medwicza, sekretarzem p. Józefa Jakubowskiego, delegatami zaś na posiedzenia Zarządu głównego pp. inżynierów Feliksa Glatmana i Bernarda Katza.

Równocześnie komisji bialskiej w Krakowie poruczono, by zajęła się opracowaniem warunków licytacyjnych i rozpisaniem licytacji. Zarząd główny powziął uchwałę, że licytacja ma być publiczna, t. j. że ubiegać się o prawo budowy mogą wszyscy, a nie specjalnie zawiadomione firmy. Komisya techniczna złożona z pp. Sarego, Pokutyńskiego, Turskiego, Odrzywolskiego, Glatmana i Katza opracowała warunki licytacyjne i przygotowała cały potrzebny materiał do rozpisania

licytacyi. Biuro ogłosiło licytację w dziennikach krakowskich i jednym bialskim. Plany i warunki licytacyjne były do przejrzania w biurze Zarządu głównego przez dni 12. Duplikaty były wystawione przez tenże przeciąg czasu w Białej w biurze miejscowej komisji. Dnia 12 maja zebrała się komisja wybrana na XIV posiedzeniu Zarządu głównego w celu otwarcia ofert. Pomimo zachęty ze strony członków komisji technicznej, żaden z miejscowych przedsiębiorców oferty nie złożył. Ogółem nadesłano ofert 3, wszystkie od budowniczych z Białej i Bielska.

Oddano oferty do szczegółowego rozpatrzenia prof. Odrzywolskiemu, co tenże uskutecznił i na posiedzeniu komisji bialskiej z dnia 19 maja w sprawozdaniu przedłożył. Uradzono polecić p. Odrzywolskiemu, aby wszedł z oferentami w ponowne pertraktacje, udzielił im wyjaśnień (oferty bowiem wszystkich oferentów wykazywały niedokładne zrozumienie niektórych szczegółów), i zavezwał do złożenia odnośnie do niezrozumianych pozycji dodatkowych ofert.

Z okazji mających nastąpić ponownych pertraktacyj, zwrócono się do prof. Odrzywolskiego z prośbą o przestudyowanie raz jeszcze kosztorysów i o podanie opinii, czy nie dałoby się jeszcze cośkolwiek w kosztorysie obniżyć. Prof. Odrzywolski do prośby się zastosował, oferenci zaś po porozumieniu się z prof. Odrzywolskim nadesłali oferty dodatkowe, które brzmiały w sposób następujący:

Oferta p. Korna na	54.129 złr.
„ p. Walczoka Ottona	52.472 „
„ p. Rosta	51.007 „

Ostatnia oferta jest niższą od kosztorysu o 2.393 złr.

Wobec powyższego stanu rzeczy Zarząd główny postawił sobie 3 zasadnicze kwestye do rozstrzygnięcia:

1. Czy obecny stan funduszków na szkołę w Białej pozwala przystępować bezzwłocznie do budowy?
2. Czy brać nadesłane oferty w rachubę ze względu, że żaden z miejscowych przedsiębiorców ofert nie nadesłał?
3. W razie twierdzącego rozstrzygnięcia punktu 2-go, którą ofertę zatwierdzić?

Ponieważ fundusz na budowę szkoły polskiej w Białej wynosi w chwili obecnej:

Gotówka	23.803 złr.
Zapomoga Sejmu	10.000 „
Pożyczka fundacyi Kościuszkowskiej	15.000 „
Razem	48.803 złr.

Najniższa zaś oferta opiewa na 51.000 złr., — kosztu nadzoru i przypuszczalne przekroczenie kosztorysu 4.000—5.000 złr., brakuje nam faktycznie 6.000—7 000 złr.

Suma ta nie będzie potrzebna wcześniej jak za lat 3. a kwota ta, można się spodziewać, da się łatwo zebrać. Uważał więc Zarząd główny, że kwestya finansowa natychmiastowemu rozpoczęciu budowy nie stoi na przeszkodzie.

Co do punktu 2-go doszedł Zarząd główny do wniosku, że rozpisywanie ponownej licytacji nie miałyby celu. Tutejszymi przedsiębiorcami bowiem kierować musiały względy poważne, skoro odrazu do licytacji nie stanęli. W istocie konkurencya z miejscowymi przedsiębiorcami byłaby absolutnie niemożliwą. Wobec tego uchwalił Zarząd poprzestać na rezultacie rozpisanej licytacji. Wreszcie co do punktu 3-go, to zatwierdził Zarząd ofertę p. Rosta, jako najniższą. O rezultatach powyższych uchwał zawiadomiono lokalną komisję białską, p. Rostowi zaś polecono bezzwłocznie przystąpić do rozpoczęcia budowy. O rezultacie licytacji i uchwał Zarządu ogłoszono w swoim czasie w pismach.

Tak więc jeszcze przed jesienią budynek szkoły polskiej w Białej wyciągnięty będzie pod dach, zaś w roku przyszłym będzie mógł być oddany do użytku.

Tak więc możemy powiedzieć, że sprawa szkoły białskiej jest już załatwiona. Pomimo przeszkód ze strony niechętnych a obaw ludzi małego serca, zdobyliśmy się w przeciągu niespełna 3 lat na dzieło w każdym razie miary niepowszedniej: 49.000 złr. ofiarowanych przez nasz bądź co bądź ubogi ogół, to dowód wielkiego poczucia solidarności i zapału dla spraw narodowych. Pamiętajmy, że na szkołę w Białej złożyli się Polacy ze wszystkich zakątków świata. Na arkuszach jubileuszowych Asnyka znajdujemy podpisy i kilkocentowe nieraz datki biedaków, zagnanych niepowodzeniami losu i potrzebą bytu we wszystkie kraje starego i nowego świata. Lecz dzieło nie skończone. Do ukończenia samej budowy brakuje jeszcze 7.000 złr., w następstwie okaże się potrzeba wewnętrznego urządzenia szkoły — co jest nieodzownym warunkiem rozpoczęcia nauki, a poza tem czekają nas jeszcze znaczne wydatki, mające na celu wzorowe utrzymanie szkoły. Do patriotycznej więc ofiarności rodaków udaje się Zarząd główny z prośbą, by sprawy już na ukończeniu będącej nie opuścili, lecz chętnym datkiem przyspieszyli faktyczne istnienie tego nieodzownie potrzebnego posterunku polskiej idei na kresach.

W wykonaniu uchwał Walnego Zgromadzenia zorganizowano naukę języka polskiego na Bukowinie:

a) W parafii Sadogóra za pośrednictwem księdza Piotrowskiego zaprowadzono naukę języka polskiego w dwóch gminach: Nowa-Rzutka i Rohozna, na co wyasygnowano 200 złr.;

b) W Terebleszczach, gdzie dla nauczyciela języka polskiego wyasygnowano 50 złr.;

c) W Suczawie na zorganizowanie nauki języka polskiego (dwóch nauczycieli) wyasygnowano łączną kwotę 216 złr., nadto zakupiono dla działwy szkolnej w Suczawie śpiewniki polskie za kwotę 11 złr. 90 ct.;

d) W Serecie, gdzie na tenże cel wyasygnowano 100 złr. i posłano za 15 złr. książek szkolnych.

W celu zbadania stosunków narodowościowych na Bukowinie przedsięwziął dr. Boroński specjalne studia. Po opracowaniu wydał broszurę p. t.: „O stosunkach narodowościowych na Bukowinie“ i ofiarował takową Zarządowi głównemu (jako materiał do zorganizowania nauki języka polskiego). W celu ponownego zorganizowania miejscowego Koła w Czerniowcach, które od lat trzech nie dawało znaku życia, wydelegował Zarząd główny dra L. Borońskiego. Koło wybrało nowy Zarząd dnia 19 października 1896 r., jako najpilniejszą sprawę uznano na razie założenie polskiego internatu w Czerniowcach, ku czemu też wszystkie swoje siły wyczerpano. Wobec tego w kwestyi dotyczącej uchwały Walnego Zgromadzenia, ażeby Zarząd główny energicznie zajął się budową szkoły polskiej na Bukowinie, Zarząd główny ograniczył się na złożeniu kwoty 300 złr. na książeczkę Kasy Oszczędności, jako zawiązku funduszu na budowę szkoły polskiej na Bukowinie.

Co do drugiej uchwały Walnego Zgromadzenia, aby Towarzystwo w jednej z miejscowości okręgu przemyskiego, którą oznaczy się po bliższem zbadaniu stosunków, zajęło się budową szkoły, postanowił Zarząd główny do tego zbadania przystąpić. W wykonaniu tego p. Łokietek opracował szczegółowy referat, dotyczący stosunków narodowościowych w okręgu przemyskiego Koła miejscowego.

Przy budowach nowych szkół działalność Zarządu była następująca:

- a) Na budowę szkoły w Delejewie jako zaliczkę 1000 złr.
- b) Dalsza zaliczka na budowę szkoły w Dołhy Wojniłowskiej 300 „
- c) Na szkołę w Łukawcu przyznano 150 „

Budowa szkoły w Delejewie rozpoczęta została w jesieni 1896 r. i ukończoną będzie prawdopodobnie w końcu roku bieżącego.

Szkoła w Tomaszowcach objętą została na własność Towarzystwa, przyczem przyobiecano tamtejszym mieszkańcom Polakom drugą szkołę w r. 1898 wybudować.

Budowa szkoły w Łukawcu prowadzi się funduszami lwowskiego Koła pań; zaliczka z ogólnych funduszków udzieloną została na urządzenie wewnętrzne.

Właściciele kopalni nafty w Schodnicy pp. Szczepanowscy, Odrzywolscy i Wolscy wybudowali własnym kosztem szkołę w Schodnicy i ofiarowali takową Towarzystwu szkoły ludowej. Za ten dar wspaniały składa Zarząd główny niniejszem serdeczne podziękowanie. Co do rozpoczęcia nauki w tej szkole poczynił Zarząd u Rady szkolnej odpowiednie kroki.

W lutym r. b. rozpoczęta została nauka w szkole wystawionej kosztem Zarządu głównego w Hołoskowie — nauczycielką zamianowano p. Dąbrowiecką, dzieci uczęszcza przeszło 50.

Nadto udzielił Zarząd główny zapomóg następujących:

- a) Gminie Narol na budowę szkoły jednorazową zapomogę 400 złr.;
- b) Kółku rolniczemu i czytelnii w Boguminie 50 złr.;
- c) Czytelnii w Lesznej na Ślązku książek za 20 złr.;
- d) Czytelnii w Nowym Targu książek za 25 złr.;
- e) Dla ochronki w Mikiszu nowym 210 książek szkolnych i 70 tabliczek z rysikami;
- f) Dla dziatwy szkolnej w Tomaszowcach za 10 złr. książek, oraz książki ofiarowane przez księdza rektora Chroмеckiego;
- g) Działwie szkolnej w Lackiej Woli daną zeszyty;
- h) W Ulicku Serekiewicz czytanki, wreszcie zapnumerowano 25 egzemplarzy polskiego pisma *Polski Lud* i rozzesłano takowe właścicielom, wskazanym przez jednego członka Zarządu głównego;
- i) Wreszcie za gorliwą działalność w Czytelnii i szerzenie oświaty narodowej przyznano nagrody trzem nauczycielom ludowym na kresach;

k) Tytułem stałego dodatku rocznego przyznano:

1) Nauczycielce w Ulicku Sereckiewicz 100 złr.;

2) Nauczycielce w Dołhy Wojniłowskiej 100 złr.; obydwom za gorliwą i wydatną pracę w szkołach będących własnością Towarzystwa.

W wewnętrznej organizacyi zaprowadził Zarząd główny reformę manipulacyi kasowej według planu opracowanego przez dra Koya, obecnego skarbnika. Cały fundusz żelazny przeniósł na jedną książeczkę powiatowej Kasy Oszczędności, fundusz zaś biały na drugą; nadto zaprowadził u siebie conto pocztowej Kasy Oszczędności i w ten sposób wszelkie posyłki pieniężne załatwia.

W myśl wniosków uchwalonych na ostatniem Walnem Zgromadzeniu, ażeby Zarząd główny za pośrednictwem delegatów dokonał lustracyi Kół miejscowych — zlustrowano Kół 18. Lustracja okazała się rzeczą nader pożyteczną; ku wielkiemu jednak żalowi nie mógł Zarząd główny przeprowadzić jej we wszystkich Kołach, czemu jedynie brak czasu członków Zarządu głównego stanął na przeszkodzie. To też na wniosek prezesa Adama Asnyka uchwalono, by na przyszłość Galicyę wschodnią lustrowali uproszeni członkowie lwowskich Kół miejscowych.

Ponieważ pewna część sprawozdań nadsyłanych przez Zarządy Kół miejscowych, jakoteż i lustracje niektórych Kół wykazały stopniowe ostyganie zainteresowania się sprawami Towarzystwa w Kołach niegdyś bardzo gorliwych, postanowił Zarząd obmyśleć środki zaradcze, któreby takiemu stanowi rzeczy skutecznie zapobiedz potrafiły.

Dr. L. Boroński na VII. posiedzeniu Zarządu przedstawił wniosek zachęcania Zarządów Kół miejscowych do zakładania w swych siedzibach szkół dla dorosłych analfabetów. Jakkolwiek projekt ten spotkał dość silną opozycyę u niektórych członków Zarządu, utrzymujących, że wszelkie wydatki na cele miejscowe wpłyną na zmniejszenie dochodów Zarządu głównego — w zasadzie został uchwalony.

Postanowiono wydać odezwę do Kół, zachęcającą do zakładania szkół analfabetów, do starania się wszakże o fundusze dla takowych u Rad gminnych, o ile zaś Koła są w stanie, do częściowego przyczyniania się swymi funduszami do ich utrzymania. Zredagowanie odezwy polecono sekcji szkolnej. Uchwalono również przesłać Kołom odpowiednią

instrukcję co do prowadzenia szkół analfabetów. Zarządowi głównemu polecono podać petycję do Sejmu, żeby kraj podjął akcję zakładania szkół dla analfabetów na wielką skalę.

Sekcyja szkolna opracowała odezwę i przyszła z takową na posiedzenie X.

Równocześnie p. Marya Siedlecka przedstawiła Zarządowi głównemu swoje wnioski do tegoż samego celu zdążające, t. j. do obudzenia żywszej akcji wśród Kół miejscowych, a zarazem energiczniejszego szerzenia oświaty wśród ludności. Jako najważniejszy środek przedstawiła zorganizowanie w siedzibach Kół a także w ich okręgach nauczycieli wędrownych, a niemniej zakładanie bezpłatnych wypożyczalni książek, oraz urządzenie systematycznych bezpłatnych popularnych wykładów.

W tymże samym czasie Zarząd III. Koła krakowskiego nadesłał swoje wnioski, dążące również do uzupełniania działalności Towarzystwa szkoły ludowej przez energiczniejszą akcję w kierunku zakładania szkół dla dorosłych analfabetów, jakoteż zakładania bezpłatnych wypożyczalni i zorganizowania bezpłatnych popularnych wykładów.

Ponieważ zarówno wnioski dra Borońskiego jakoteż p. Siedleckiej i III Koła zdążały do jednego celu, a mianowicie rozszerzenia działalności Towarzystwa szkoły ludowej w kierunku kształcenia pozaszkolnego, przekazano je zatem wszystkie po uchwaleniu w zasadzie na XIII posiedzeniu Zarządu, sekcyom organizacyjnej i szkolnej, polecając takowym, aby wzmocniwszy się przez przybranie członków, rozpatrzyły nadesłane wnioski raz jeszcze, opracowały szczegółowy plan postępowania w kierunku akcji przez wnioskodawców projektowanej i przyszły przed Zarząd z opracowanym referatem.

Pracy poruczonej sekcyje wykończyć nie zdołały, dlatego też ustępujący Zarząd uważając tę sprawę za bardzo ważną, poleca takową nowemu Zarządowi.

(M. O.). Przystępujemy obecnie do streszczenia całorocznej działalności Kół prowincjonalnych, opierając się na sprawozdaniach nadesłanych przez miejscowe Zarządy.

Idąc w porządku potworzonych okręgów na pierwszym miejscu wypada nam mówić o **Kole Pań w Krakowie**. Działalność tego Koła najściślej związana jest ze sprawą budowy szkoły polskiej w Białej. Myśl rzucona przed laty i skwapliwie pielęgnowana przez Zarząd sprawiła, że stoimy w prze-

dedniu rozpoczęcia budowy, do której zarówno zapal jakoteż i znaczną część zebranych funduszków zawdzięczamy ruchliwemu Kołu Pań w Krakowie. Przechodząc jednak z ogólników do cyfr pozytywnych, trzeba zaznaczyć, że z balu urządnego w r. 1896 na szkołę polską w Białej, osiągnięto czystego dochodu 2967 złr. 58 cnt., a na arkusze hołdowe imienia Adama Asnyka Koło zebrano również na powyższy cel pokaźną kwotę 7125 złr. 52 ct., która w dniu jubileuszowym poety wręczona została wraz z adresem, obejmującym kilkanaście tysięcy podpisów. Oprócz tego przez loteryę fantową, przedstawienie w teatrze, wydawnictwa i cegielki starał się Zarząd przysporzyć funduszków na szkołę białską, co mu się zawsze z dodatnim skutkiem udawało.

Jednakże nie tylko szkoła białska absorbowiała uwagę Koła pań, bo oto we wrześniu r. z. święcił Zarząd tryumf swojej zapobiegliwości, uczestnicząc w uroczystem otwarciu szkoły polskiej w Wolicy, jednej z tych niewielu gmin powiatu krakowskiego, która dotychczas szkoły nie posiadała. Za ubogą gminę Wolice zobowiązało się Koło płacić rocznie po 100 złr. przez lat 8 jako prestacyę szkolną i w ten sposób umożliwiło budowę szkoły.

Członków liczy Koło 260, a ogółem dochodu w ciągu pięcioletniego swojego istnienia miało 23.781 złr. 40 cnt.

Koło męskie w Krakowie. Głównym celem i troską tego Koła, to szkoła dla analfabetów dorosłych płci męskiej, która otwarta dnia 3 maja 1896 r., rozwija się znakomicie, tak, iż dotychczas okazała się potrzeba utworzenia już trzech oddziałów, a w najbliższej przyszłości Zarząd Koła ma zamiar powiększyć i liczbę godzin wykładowych. Nauka odbywa się przez dwie godziny w każdą niedzielę i święto uroczyste, bez uwzględnienia nawet wielkich feryj szkolnych, tylko w pierwszy dzień Bożego Narodzenia i w pierwszy dzień świąt Wielkanocnych szkoła była zamknięta. Do wszystkich trzech oddziałów zapisanych jest 129 uczniów, z których najmłodszy liczy lat 16, a najstarszy 69. Nauka odbywa się w gmachu szkoły miejskiej św. Floryana na Kleparzu, udzielana jest przez nauczycieli fachowych i pozostaje pod bezinteresownym kierunkiem dyrektora szkoły p. Aleksandra Pajaka.

Dobry przykład Krakowa nie przebrzmiał bez wrażenia, bo oto na wzór naszej szkoły dla analfabetów utworzone zostały podobne szkoły we Lwowie, Rzeszowie, Kołomyi i Stanisławowie. Utrzymanie szkoły w roku zeszłym kosztowało

wało Zarząd 369 złr. 75 cent., które pokryte zostały częścią z własnych dochodów, częścią z ofiar prywatnych, wyłącznie na ten cel złożonych. Prócz tego Koło męskie wniosło podanie do Rady miejskiej krakowskiej o większy zasiłek jednorazowy i o ile wiemy, sprawa ta jest na najlepszej drodze.

Członków liczy Koło 455.

Trzeciem Kołem miejscowem, biorącym na swe barki starania około szerzenia oświaty w przydzielonym sobie okręgu — to **Koło III. w Krakowie**, które obrało sobie za zadanie nieść pochodnię oświaty tam, gdzie już grunt przysposobiony do samodzielnego czytania i w myśl swego zadania rozwinęło gorącą agitację w celu zdobycia koniecznych środków do utrzymania bezpłatnych wypożyczalni książek i urządzania popularnych odczytów i pogadanek z nauk przyrodniczych i społecznych.

Koło po zatwierdzeniu statutów otwarte zostało dnia 28 marca 1896 r. a otrzymawszy od ustępującego Komitetu bezpłatnych wypożyczalni 2 czytelnie, obejmujące razem 2207 tomów, bezzwłocznie przystąpiło do otwarcia nowej wypożyczalni w Podgórzu w listopadzie r. z. i na Zwierzyńcu. Obecnie rozporządza więc Koło czterema wypożyczalniami*), które razem obejmują 3677 tomów, z których korzystało w roku ubiegłym 27.790 członków, wypożyczając 52.997 tomów.

Wydział w ciągu roku odbył 11 posiedzeń pełnych, prócz tego pracował w 4 wyznaczonych przez siebie komisjach: wypożyczalnianej, katalogowej, odczytowej i dochodowej. Komisja odczytowa opracowała program bezpłatnych popularnych wykładów. Z szeregu zaprojektowanych, odbyły się już 3 serye: z fizjologii, prawa i administracji, i przyrody.

Chcąc podtrzymać wypożyczalnię już istniejącą w należytem stanie, musi Zarząd mieć na każdą co najmniej 260 złr., czyli że na utrzymanie samych wypożyczalni potrzeba 1040 złr. Zdobyć odpowiedni fundusz, to nieustanna troska Koła III., tem silniejsza, że cyfra wydawanych tomów wzrasta z każdym miesiącem.

Członków liczy Koło 141.

Do najruchliwszych Kół prowincjonalnych bezsprzecznie należy **Koło pań w Żywcu**, założone dnia 3 maja 1896 r. Rozumiejąc doniosłe zadanie Towarzystwa, stara się wszel-

*) I. przy ulicy Grodzkiej 46; II. przy ulicy Siennej 16; III. w Podgórzu w szkole miejskiej; IV. na Zwierzyńcu.

kiemi siłami przez jednanie członków przysporzyć dochodu na ogólne potrzeby „Szkoły ludowej“ i rzeczywiście w tym kierunku osiągnęło niebywałe rezultaty. Odezwaniami i ustaleniem dziesiętniczek dla jednania członków sprawiło, że w przeciągu roku poszczycić się może pokaźną liczbą 224 członków, z których 82 przystąpiło do Towarzystwa w dniu 3 maja r. b. Jest to wyraz prawdziwego zrozumienia idei narodowej i uczczenia dnia ofiary.

Mimo opozycji i czysto miejscowych niechęci, które polegają jedynie na niezrozumieniu celów Towarzystwa, Koło w działalności swojej nie ustaje, ale obejmując szersze horyzonty energicznie pracuje, zaskarbiając sobie ze strony Zarządu głównego uznanie, na które szczerze zasłużyło.

Dla użytku miejscowego założyło Koło czytelnię, urządza niedzielne czytania, odczyty i zabawy dla dzieci, oraz stara się wszelkimi siłami o rozwój bezpłatnej wypożyczalni.

Koło pań w Suchej jak w latach zeszłych tak i w ubiegłym należy do najpunktualniejszych pod względem składania sprawozdań i prowadzenia administracji Koła. Szkoda tylko, że nie ma odpowiednich środków i że walczyć musi z zatrwającą apatją członków, na którą zresztą większa część Kół naszych narzeka.

Z pomiędzy znacznej stosunkowo liczby 101 członków, pozostało płacących wkładki zaledwie 42.

W roku 1896 hr. Aleksandra Branicka znowu złożyła na ręce Koła 50 złr., tym razem bez wyraźnego przeznaczenia. Korzystając z tego Wydział oddał 25 złr. na szkołę polską w Białej z okazji jubileuszu Asnyka — drugą połowę daru obrócił na zakupno ubrań dla najbiedniejszych dzieci miejscowych.

Z przedstawienia urządzonego staraniem Koła na szkołę białską wpłynęło na cel powyższy 30 złr. 50 cnt.

Koło w Nowym Targu również użala się na apatję mieszkańców, a zawdzięcza swoje istnienie garstce inteligencji i ofiarności miejscowych instytucyj, które corocznie spieszą z datkami na potrzeby Koła miejscowego. Dzięki temu utrzymuje się czytelnia i bezpłatna wypożyczalnia książek, która liczy 664 dzieł. Na hołdowe arkusze imienia Adama Asnyka zebrano na szkołę w Białej 54 złr. 27 cnt. Oprócz tego przesłało jeszcze Koło 10 złr. na szkołę w Białej i takąż kwotę na gimnazjum polskie w Cieszyńnie.

Członków liczy 53.

Koło w Zakopanem założone w roku 1893, nieczynne było do 18 stycznia 1897 r. W dniu tym powołane do życia na Walnem Zgromadzeniu w obecności delegata Zarządu głównego i prezesa Towarzystwa dra Adama Asnyka, przeszło pod kierunek świeżo wybranego Zarządu. Jest nadzieja, że tym razem rozwój Koła postępować będzie zupełnie normalnie. Wydział podzielił się na 4 sekcye: czytelnianą, dochodową, odczytową i analfabetów. Czytelniana pracowała z największym zapałem i utrzymuje bezpłatną wypożyczalnię, założoną dla ludu w sierpniu r. z. za inicjatywą p. Maryi Siedleckiej. Czytelnia ta liczy obecnie 680 dzieł dla ludu i młodzieży. Bliższe daty dotyczące się rozwoju czytelnii należą do działalności Koła za rok 1897. Nie bawiąc się w szczegóły wspomnę tylko, że w kwartale pierwszym za r. b. wypożyczono poważną liczbę, 1549 książek.

Sekcja analfabetów w obrębie Zakopanego ma najmniejsze pole do działania, ponieważ Zakopane analfabetów młodszych nie posiada wcale, a starsi nie chcą korzystać z trudów i ofiarności Koła. Członków liczy Koło 40.

Koło w Nowym Sączu przystępuje nareszcie do upragnionego przez siebie celu budowy szkoły polskiej we wsi Januszowej. Zebrany fundusz daje rękojmię rychłego ukończenia budowy tak, iż prawdopodobnie w roku przyszłym 70 dzieci w wieku szkolnym z Naściszowej i Januszowej będzie mogło już korzystać z nauki szkolnej. Część dochodu w kwocie 125 złr., osiągniętego przez Koło z urządzanego festynu, przeznaczył Zarząd jako subwencję dla bursy miejscowej na zakupienie najniezbędniejszych utensylii do wewnętrznego urządzenia bursy.

Koło w Jasle również skarży się na przysłowiowy „słomiany ogień“ względem celów Towarzystwa, nie tracąc jednak nadziei stara się o zwiększenie liczby swoich członków. Stosownie do swoich zasobów wsparło gminę Żurawę kwotą 50 złr. na budowę szkoły, oraz za 25 złr. kupiło ciepłych ubrań dla miejscowej diatwy.

Członków liczy Koło 78.

Koło w Ciężkowicach poskąpiło nam bliższych wiadomości. wiemy tylko, że posiada księgozbiór dochodzący do 1000 tomów i główne starania Koła skierowane są do utrzymania wypożyczalni.

Koło w Tuchowie zorganizowane dopiero w ostatnim kwartale roku zeszłego, zdołało już utworzyć biblioteczkę złożoną z 300 tomów. Członków liczy Koło 51.

Koło w Rzeszowie poniosło w roku zeszłym stratę przez śmierć (27 grudnia) swojego długoletniego prezesa ś. p. dra Wiktora Zbyszewskiego.

Do działalności Koła, zasługującej na wyszczególnienie, należy otwarcie w dniu 1 stycznia szkoły dla analfabetów dorosłych, która od samego początku pięknie się rozwija, wykazując jak dalece była potrzebna. Kurs rozpoczęto wobec 24 uczniów w wieku od lat 16 do 30. Wieść o otworzeniu szkoły szybko rozniosła się po okolicy i sprawiła, że nawet z odleglejszych stron zgłaszają się młodzi ludzie po oświatę, której przedtem dla braku szkół nabyć nie mogli. Między innymi z gminy Wólki, oddalonej od Rzeszowa o 15 kilometrów, zgłosiło się dwóch chłopaków w wieku lat 17 i 20, prosząc o przyjęcie, i trzeba zaznaczyć, że regularnie co święto i niedzielę na lekcye uczęszczają. Zarząd stara się o założenie Koła w Głogowie.

Członków Koła liczy 78.

Koło w Sieniawie posiada bezpłatną wypożyczalnię książek o 324 tomach; według ostatnich wiadomości w połowie r. z odebranych, przez rok do dnia 9 kwietnia 1896 wydano 1406 książek. Apatya i intrygi małomiasteczkowe sprawiły, że Zarząd Koła miejscowego znajduje się w rozpence, ufamy jednak, że ludzie dobrej woli, którzy oceniają doniosłe cele Towarzystwa, nie pozwolą upaść miejscowemu Kołu, ale z nową energią przyprowadzą go do życia i dodatniej pracy, nawet wśród ciężkich miejscowych warunków.

Koło pań w Przemyślu z funduszków przypadających na cele miejscowe udzieliło zapomogi nauczycielom i nauczycielkom w kwocie 51 złr. 50 cnt., uczniom i uczennicom w kwocie 18 złr. 22 cnt., poza tem rozdało jeszcze ubrania działwie szkolnej i przesłało nagrody pilności oraz przybory do robót w szkole w Sierakowcach.

Staraniem Koła, a zwłaszcza jednostek, oddających się z całym zaparciem sprawie publicznej, urządzono kolonię wakacyjną, z której korzystało przez czas wakacyj 16 uczniów szkoły im. św. Stanisława Kostki. Funduszków na tę kolonię dostarczyła ofiarność prywatna, oraz część dochodu osiągniętego z wieczorku tańczącego. Czytelnia miejscowa rozwija się pomyślnie, chociaż jak na Przemyśl ruch powinien być znaczniejszy. Korzystało z niej 140 osób, wypożyczając 1038 książek. Znaczniem powodzeniem cieszyły się głośnie czytania, których Zarząd w przeciągu roku urządził ośm.

Dzień 3 maja i 29 listopada święcony był obchodami, na które rozdało Koło pewną ilość biletów darmo. Na szkołę polską w Białej przeszło 150 złr. zebrano w swoim okręgu.

W końcu zaznaczyć należy, że Koło poniosło stratę przez śmierć ś. p. Konrada Wysockiego, delegata Koła i wielce zasłużonego członka koła rozwoju miejscowego Koła.

Członków liczy Koło 254.

Koło w Jarosławiu zawiązane dnia 23 lutego r. z. stara się głównie o zwiększenie liczby członków. Z uwagi na to postanowił Zarząd nawiązać korespondencję z wybitniejszymi osobistościami w okręgach przydzielonych Kołu. Szereg płatnych odczytów, urządzonych przez Koło, chociaż niewiele przysporzył funduszków, jednak obudził zainteresowanie pomiędzy mieszkańcami Jarosławia. Mając na widoku ogólne cele Towarzystwa, założyło Koło czytelnię i bezpłatną wypożyczalnię książek w Leżajsku. Biblioteczka liczy na początek 273 książki, a nadto posiada tygodnik ludowy *Niedziela*. Wydział czyni starania koło założenia szkoły dla sług i jest nadzieja, że szkoła ta powstanie jeszcze w roku bieżącym.

Członków Koło liczy 170.

Koło pań w Stryju wszystkie swoje siły skupia koło wystawienia szkoły w Chromohorbie. Poprzednio za gminę z pomocą Zarządu głównego opłaciło 270 złr. podatku szkolnego, a drugi rok wynajmuje już pomieszczenie na szkołę i mieszkanie dla nauczycielki. Plany na budynek zatwierdzone już zostały przez Radę szkolną krajową, która przystąpiła już do budowy i jest nadzieja, że szkoła, kosztorys której obliczony został na 1500 złr., dzięki subwencji Zarządu głównego w kwocie 150 złr. i pomocy miejscowego Koła, stanie już w jesieni r. b. gotowa do użytku gminy miejscowej. Poza tem czuwa Koło nad pilnemi uczniami i uczennicami szkół polskich w Dołhy, Sokołowie, Skale i Stryju, obdarowywując młodzież szkolną odpowiednimi podarkami.

Koło pań we Lwowie odbyło w roku ubiegłym 15 posiedzeń. Szkoła w Łukawcu Wyszniowskim, podjęta staraniem i kosztem Koła miejscowego, doprowadzona jest niemal do końca. Oprócz zabaw i środków mających na celu zwiększenie funduszków Koła i liczby członków, Zarząd miejscowy powziął myśl utworzenia w śródmieściu wypożyczalni książek. Nie chcąc jednak, aby przez utrzymanie powyższej wypożyczalni zmniejszyły się fundusze, przeznaczone

na inne cele miejscowe, postanowił Zarząd na utrzymanie jej zbierać osobne składki. W celu uprzywilejowania szerszym warstwom zapisywania się w poczet członków Towarzystwa, Zarząd miejscowy rozkłada wkładkę na raty miesięczne po 10 cnt., polecając ewidencję powyższych członków zastępcy skarbniczki.

Komisya filantropijna, której zadaniem jest zaopatrywanie biednej młodzieży szkół ludowych w ciepłe ubrania, mimo szczupłych funduszy wyłącznie na ten cel zebranych, rozdzieliła nabytą odzież pomiędzy najbiedniejszą młodzież kilku szkół wiejskich.

Członków Koło liczy 801.

Koło męskie we Lwowie jeszcze przed paru laty znaczną część swoich funduszy zaangażowało w przedsiębiorstwo automatów do zapalek, które jednak nie przynosi takiej korzyści, jak sobie Zarząd projektował. Z tego powodu, mniej wierząc w przedsiębiorstwa tego rodzaju, Koło w celu zwiększenia swoich dochodów urządzało odczyty i festyn w Brzechowicach, z którego osiągnięto dochodu 458 złr. 57 cnt. W okręgu przydzielonym Kołu męskiemu starał się Zarząd o założenie Kół w Rawie ruskiej, Żółkwi i Sokalu—rezultatem tych zabiegów będzie utworzenie Koła w Żółkwi dzięki miejscowemu poparciu radcy Kruszelnickiego.

Z bezpłatnej wypożyczalni założonej dla uczniów szkół ludowych korzystało 100 biednych uczniów, którym rozdano 387 książek do wszystkich klas szkoły ludowej.

Szkolę dla analfabetów, o otwarciu której starał się Zarząd, Rada miejska otworzyła z własnej inicjatywy, biorąc na siebie jej utrzymanie. Pamiętając o szkole polskiej w Białej, przesłało Koło na ręce Zarządu Koła pań w Krakowie kwotę 470 złr. W końcu nadmienić należy, że Koło otrzymało bezpłatnie ze strony Magistratu miasta Lwowa lokal w gmachu ratusza.

W najbliższej przyszłości ma zamiar Zarząd przyjść z pomocą gminie Głęboka ad Hołosków do założenia szkoły ludowej polskiej.

Mimo starań ze strony Zarządu liczba członków Koła wynosi zaledwie 344.

Koło w Tarnopolu dało o tyle znak życia, iż zawiadomiło Zarząd główny o odczycie, wypowiedzianym w Tarnopolu przez ks. prałata Gnatowskiego, z którego dochód przeznaczony na cele miejscowe, przyniósł czystego zysku 60 złr.

Koło pań w Stanisławowie w drugim półroczu 1896 r. odbyło 6 posiedzeń i 3 nadzwyczajne zebrania. Majątek Koła wzrósł do kwoty 2.513 złr. 15 cnt., na co oprócz przynależnych Kołu procentów od wkładek złożyły się subwencje: Kasy Oszczędności, Rady powiatowej, dochód z odczytu prof. Balasitsa i dochód z wenty gospodarczej. Zarząd mając zapewnione fundusze na budowę, przystępuje do wystawienia budynku szkolnego w gminie Jeziorko. Oprócz tego udzielono 2 stypendya ubogim uczennicom szkół miejscowych i zasilono książkami szkolnemi i ubraniem młodzież szkolną w Delejewie, Wołczkowie, Krymidowie i Stanisławowie. Na szkołę polską w Białej przesłało Koło 50 złr.

Członków liczy Koło 185.

Koło męskie w Stanisławowie prawie przez dwa lata było nieczynne, obecny Zarząd nie biorąc na siebie odpowiedzialności za czynności poprzednie, stara się zainaugurować swoje istnienie utworzeniem szkoły dla analfabetów męskich w Stanisławowie.

Członków liczy Koło 58.

Koło w Kałuszu należy również do rzędu tych Kół, które po dłuższej bezczynności przystąpiły do pracy na niwie rodzinnej. Jako przewodni cel swoich starań Zarząd miejscowy postanowił zebrać fundusz na budowę szkoły polskiej w Kopankach pod Kałuszem dla osadników mazurskich, rzucanych tutaj pośród Rusinów, którzy w gminie powyższej zamieszkują przeszło 30 chat.

Na szkołę polską w Białej przeznaczyło Koło 50 złr. i takąż kwotę przesłało na ręce ks. Korczyńskiego na przebudowę szkoły w Tomaszowcach.

Członków liczy Koło 73.

Koło w Kołomyi w celu zwiększenia liczby członków, która zmalała z 370 do 153, odniosło się do Tow. pracy kobiet z zaproszeniem do przystąpienia w poczet członków, zdaje się, że pertraktacje doprowadzą do pomyślnego rezultatu.

Wydział wniósł podanie do krajowej Rady szkolnej o pozwolenie otwarcia w roku szkolnym 1897/8 szkoły dla analfabetów z językiem wykładowym polskim, którą Koło starać się będzie utrzymać własnym kosztem i datkami na ten cel ofiarowanymi.

Koło w Śniatynie wszystkie swe siły skupia teraz koło założenia biblioteczki dla ludu. Koło zmieniło dotychczasowe swoje nazwanie Koło pań na „Koło miejscowe“.

Na tem kończymy sprawozdanie z działalności Kół w obrębie Galicyi; przystępując w dalszym ciągu do najważniejszej części sprawozdania, a mianowicie do działalności Kół na Śląsku i Bukowinie, musimy zwrócić uwagę, że Koła miejscowe przez szerzenie oświaty narodowej przyczyniają się dzielnie do utrzymania polskości i narodowości wśród rodaków, narażonych na wynarodowienie przez miejscowe obce sobie otoczenie.

Z dwóch Kół na Śląsku jedno, to jest **Koło w Cieszynie** od dłuższego czasu jest nieczynne.

Koło w Karwinie zaś rozporządza trzema czytelniami: W Karwinie, na Szóstem i w Rychwałdzie, które w przeciągu 1896 r. liczyły 417 członków, posiadały 851 tomów, a wypożyczyły 2587 książek.

Z Kół na Bukowinie najważniejszym jest **Koło pań w Czerniowcach** już choćby przez to, że przydzielono mu jako okręg całą Bukowinę z wyłączeniem Suczawy i Seretu, w których to miejscowościach znajdują się również Koła miejscowe naszego Towarzystwa. Po wzmocnieniu stosunków z bukowińskim Kołem pań przez delegata Zarządu głównego ś. p. dra Lesława Borońskiego i po przeprowadzeniu wyborów do Zarządu Koła, Zarząd główny oceniając ciężkie położenie rodaków na Bukowinie, w celu skuteczniejszego poparcia i opieki nad Polonią bukowińską, zezwolił Kołu obrócić wszystkie zebrane fundusze na założenie bursy dla młodzieży polskiej szkół wydziałowych i ludowych w Czerniowcach. Zadaniem bursy ma być nie tylko dać przytułek młodzieży polskiej, ale pielęgnować język i uczucia narodowe.

Koło w Suczawie skupia swoją działalność do krzewienia nauki języka polskiego w miejscowych szkołach ludowych. Cel ten popiera zarówno kościół przez zaprowadzenie kazań i nauk polskich, jako i szkoła o ile to w szczupłym jej zakresie jest możliwem. Na naukę języka polskiego zapisanych było 78 dziewcząt i 46 chłopców, którzy w dniu 11-go lipca r. z. odbyli egzamin publiczny w obecności Zarządu i członków Koła, z wynikiem zadawalniającym. Okazało się jednak, że 2 godziny tygodniowo nauki w każdym oddziale to zamało, postanowiono przeto podwoić liczbę godzin wykładowych, na co Zarząd główny się zgodził, przyjmując koszt drugiego nauczyciela na siebie. Na oddziale dziewczyn udziela nauki języka polskiego p. Kasper Szylecki, na oddziale chłopców p. Kuczyński. Członków liczy Koło 58.

Koło w Serecie również bacznią uwagę zwraca na naukę języka polskiego, która dotychczas, dzięki zabiegom miejscowego Koła, odbywała się tylko prywatnie, zarówno w szkole żeńskiej jako i w szkole dla chłopców. Otrzymaliśmy jednak w r. b. wiadomość, że usilne starania Zarządu o nauczyciela do języka polskiego o tyle uwieńczone zostały pomyślnym skutkiem, że Rada szkolna krajowa przeznaczyła już dla męskiej szkoły w Serecie nauczyciela Polaka p. Malinowskiego, który objął naukę języka polskiego w obydwóch oddziałach. Wydział dotychczas nie mógł uzyskać pozwolenia na powiększenie liczby godzin dla nauki języka polskiego, która ogranicza się do 2 godzin tygodniowo. Z końcem roku w celu zachęty i jako nagrodę rozdał Zarząd pomiędzy dziatwę pochodzenia polskiego 80 obrazków świętych dla katolików, a kilka książeczek treści historycznej dla dzieci izraelskich.

W Tereblesztach rozdano pomiędzy młodzież szkolną 20 polskich arytmetyk, a w Serecie 20 polskich arytmetyk i trochę zeszytów.

Posiedzeń odbył Zarząd 6.

Członków liczy 41.

Na tem kończymy sprawozdanie z działalności Kół naszych; pozostałe Koła w większości nie zdążyły przygotować sprawozdań na czas oznaczony i przestały zaledwie sprawozdania kasowe, a tylko drobna część Kół nie wykazała się za rok ubiegły żadną działalnością i nie znosiła się wcale z Zarządem głównym.

Na tem miejscu też, zamiast w pierwszej części sprawozdania, która dawniej już do druku przygotowaną została, składamy gorące podziękowanie Szanownemu Magistratowi stołecznego miasta Lwowa, za przystąpienie do Towarzystwa z hojną wkładką jednorazową 300 zlr. W fakcie tym oceniamy nie tylko korzyść materialną, ale moralne poparcie celów i dążeń naszych.

Ogółem liczymy Kół w obrębie Galicyi 50, na Śląsku 2 i na Bukowinie 3, czyli razem Kół 55.

Od czasu ostatniego sprawozdania powstało jedno nowe Koło w Tuchowie dzięki staraniom p. Seweryna Iwanickiego.

Koło męskie w Żywcu połączyło się z miejscowem Kołem pań, a Koło pań w Śniatynie zmieniło swój tytuł na „Koło miejscowe“.

Szkoły stanowiące własność Tow. „Szkoły ludowej“: W Ulicku Seredkiewicz pobiera naukę 61 dzieci, w Dołhy Wojniłowskiej pobiera naukę 44 dzieci, w Tomaszowcach pobiera naukę 152 dzieci, w Hołoskowie, w Scho-dnicy, w Łukawcu Wiszniowskim (na ukończeniu), w Dele-jowie (roboty w toku) i szkoła w Białej, która do jesieni r. b. ma być pod dach doprowadzoną.

Szkoły dla analfabetów dorosłych założone przez Koła:

1. W Krakowie staraniem krakowskiego Koła męskiego.
2. W Rzeszowie staraniem Koła miejscowego.
3. W Stanisławowie staraniem Koła męskiego.
4. W Kołomyi staraniem Koła miejscowego.

Szkoła we Lwowie powstała za inicjatywą Koła męskiego, ale w wykonaniu projektu uprzedziła Koło Rada miejska.

Sekretarz:

Kazimiera Bujwidowa.

Wiceprezes:

Dr. Ernest Bandrowski.

Spis czytelni i bezpłatnych wypożyczalni

utrzymywanych i zostających pod opieką Zarządu głównego oraz Kół prowincjonalnych.

1. W Krakowie przy ul. Grodzkiej staraniem Koła III.
 2. W Krakowie przy ul. Siennej staraniem Koła III.
 3. W Podgórzu staraniem Koła III. w Krakowie.
 4. W Półwsiu Zwierzynieckim staraniem Koła III. w Krakowie i Koła miejscowego.
 5. W Żywcu staraniem Koła miejscowego.
 6. W Nowym Targu staraniem Koła miejscowego.
 7. W Wadowicach staraniem Koła miejscowego.
 8. W Kołomyi staraniem Koła miejscowego.
 9. W Cieniawie staraniem Koła kołomyjskiego.
 10. W Majdanie Starym staraniem Koła w Radziechowie.
 11. W Oświęcimie staraniem Koła miejscowego.
 12. W Turce pod Chyrowem staraniem Koła miejscowego.
 13. W Zakopanem staraniem Koła miejscowego.
 14. W Sieniawie staraniem Koła miejscowego.
 15. W Ciężkowicach staraniem Koła miejscowego.
 16. W Przemyśle staraniem Koła miejscowego.
 17. W Jarosławiu staraniem Koła miejscowego.
 18. W Leżajsku staraniem Koła jarosławskiego.
 19. We Lwowie staraniem miejscowego Koła pań.
 20. W Hołosku staraniem Koła pań we Lwowie.
 21. We Lwowie dla uczniów szkół ludowych staraniem Koła męskiego.
 22. W Rabce założona przez p. Siedlecką.
 23. W Stebniku założona staraniem Koła drohobyckiego.
 24. W Rychcicach założona staraniem Koła drohobyckiego.
 25. W Białej (dla młodzieży) staraniem miejscowego Koła.
 26. W Śniatynie staraniem Koła miejscowego.
 27. W Karwinie staraniem Koła miejscowego.
 28. Na Szóstem staraniem Koła w Karwinie.
 29. W Rychwałdzie staraniem Koła w Karwinie.
 30. W Tuchowie staraniem Koła miejscowego.
-

SKŁAD ORGANÓW TOWARZYSTWA.*)

Zarząd główny:

Prezes:

Dr. Adam Asnyk.

Zastępcy Prezesa:

Jan Skirliński.

Dr. Ernest Bandrowski.

Sekretarze:

Dr. Lesław Boroński.
(† 6 marca 1897).

Kazimiera Bujwidowa.*

Skarbnik:

Dr. Michał Koy.

Zastępca skarbnika:

Józef Parczyński.

Buchalter:

Antoni Górnisiewicz.

Zastępca buchaltera:

Tadeusz Rząca.*

Członkowie:

1. Dr. Ernest Adam.*	8. Józef Łokietek.
2. Dr. August Balasits.	9. Józef Pokutyński.
3. Julian Bereźnicki.	10. Marya Siedlecka.*
4. Ks. Tadeusz Chromecki.	11. Dr. Wincenty Tarłowski.*
5. Dr. Michał Danielak.	12. Dr. Bronisław Trzaskowski.
6. Walery Eljasz.	13. Władysław Turski.
7. Anna Lewicka.	14. Marya Wiśniewska.
15. Jan Wojtyga.*	

*) W r. b. ustępuje $\frac{1}{3}$ część członków Zarządu głównego, oznaczona losem stosownie do brzmienia § 38 naszego statutu. Oprócz tego dokonany zostanie wybór dwóch członków w miejsce ś. p. Lesława Borońskiego i p. Józefa Pokutyńskiego, który jako zastępca powołany został do czasu najbliższego Walnego Zgromadzenia.

Rada nadzorcza:

Przewodniczący: *Zastępca Przewodniczącego:*
Dr. August Sokołowski. Eliza Pareńska.

Sekretarz:
Dr. Adam Doboszyński.

Członkowie:
Dr. Odo Bujwid. Marya Liwery.

Sąd rozjemczy:

Ks. Jan Korczyński. Dr. Gabryel Sysak.
Michał Lityński. Dr. Ferdynand Weigel.
Dr. Ludwik Wiszniewski.

Urzędnik Zarządu głównego:
Mieczysław Offmański.

SPIS KÓŁ MIEJSCOWYCH I ICH ZARZĄDÓW.¹⁾

1. Koło pań w Krakowie,*

założone dnia 23 marca 1892 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Kraków, Niepołomice, Bochnia, Wiśnicz, Brzesko, Radłów, Wojnicz, Tarnów).

Przewodnicząca Idalia Pawlikowska, zast. przew. Eliza Pareńska, sekretarka Marya Siedlecka, zast. sekret. , skarbniczka Leontyna Owczarkiewicz, zast. skarb.

Do Wydziału należą pp.: Bałucka, Bujwidowa, Chmurska, Federowiczowa, Kohnowa, Kotarbińska, Łobaczewska, Maciejowska, Karolowa Pieniążkowa, Redykowa, Śliwińska, Trzebicka i Zelkowa.

2. Koło męskie w Krakowie,

założone dnia 13-go marca 1892 roku.

Obejmuje powiaty sądowe: Kraków, Skawina, Kalwarya, Myślenice).

Przewodniczący Kazimierz Bartoszewicz, zast. przew. Eustachy Śmiałowski, sekretarz dr. Jan Szaflarski, zast. sekr. Kasper Wojnar, skarbnik Wacław Kolbe, zast. skarb. Wincenty Sawiński.

Do Wydziału weszli pp.: Ks. Tadeusz Chromecki, Walery Eljasz, Józef Moskwa, Mieczysław Offmański, Eugeniusz Reiner i dr. Ignacy Schaitter.

¹⁾ Uwzględniamy wszystkie zmiany zaszcze w łonie Zarządów po 15 czerwca 1897 r., o ile Koła doniosły nam o nich. Koła podane są w porządku okręgów, poczynwszy od Zachodu.

* Gwiazdki oznaczają Koła, w których w ubiegłym roku sprawozdawczym dokonana została lustracya.

3. Trzecie Koło w Krakowie,

założone dnia 28-go marca 1896 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Kraków i Podgórze)

Przewodniczący dr. Odo Bujwid, zast. przew. Marya Siedlecka, sekretarka Celestyna Kirkorowa, zast. sekr. Kazimiera Bujwidowa, skarbnik Zygmunt Klemensiewicz, zast. skarb. Dymitr Kirkor.

Do Wydziału weszli pp.: R. Baudouinowa, Głębocki, Świderska i Wojnar.

4. Koło w Półwsiu Zwierzynieckiem,*

założone dnia 12 kwietnia 1896 r.

(Obejmuje Półwsie Zwierz. i powiat sądowy Liszki).

Przewodniczący dr. Bolesław Komorowski, zast. przew. Jan Wojtyga, sekretarz Kazimierz Jarosiewicz, zast. sekret. Ignacy Schulc, skarbnik Aleksander Jaroszewski, zast. skarb. Marya Polzeniuszowa.

5. Koło w Wieliczce,

założone dnia 19-go listopada 1893 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Wieliczka, Dobczyce).

Przewodnicząca Zofia Miszkowa, zast. przew. Sylwester Miszke, sekretarz Henryk Michalski, zast. sekr. Teresa Mien-szyk, skarbniczka Barbara Steinerowa, zast. skarb. Marya Miczyńska.

6. Koło w Krzeszowicach,

założone dnia 3-go sierpnia 1893 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Krzeszowice, Chrzanów, Jaworzno).

Przewodniczący Wojciech Pawlikowski, zast. przew. Edward Rybacki, sekretarz Walery Krawczyński, zast. sekr. Jan Czadowski, skarbnik Roman Falkowski, zast. skarb. Wiktor Czaderski.

7. Koło w Oświęcimie,

założone dnia 12-go stycznia 1894 roku.

(Obejmuje okręgi sądowe: Oświęcim, Zator).

Przewodniczący Michał Knycz, zast. przew. Jan Stankiewicz, sekretarz Józef Góra, zast. sekr. Adolf Szczerbowski, skarbnik Maurycy Halpern, zast. skarb. Julian Bobilewicz.

8. Koło pań w Białej,*

założone dnia 25-go maja 1894 roku.

(Obejmuje okręgi sądowe: Biała, Andrychów, Kęty).

Przewodnicząca Izabela Medwiczowa, zast. przewodn. dr. Stiasny, sekretarka Marya Liwery, zast. sekr. dr. Jan Różecki, skarbnik dr. Jan Różecki, zast. skarb. Dołkowska.

9. Koło pań w Żywcu,*

założone dnia 3-go maja 1896 roku.

(Obejmuje powiat Żywiecki).

Przewodnicząca Teresa Kamocka, zast. przew. Michalina Szajnowa i Obtułowiczowa, sekretarka Marya Bętkowska, zast. sekr. Eleonora Chwalibożanka, skarbniczka Dyczkowska, zast. skarb. Wojnarowska.

Do Wydziału należą pp.: Gąsiorowska, Henissowa, Dankowa, Kotlarska, Minkińska i Wierzbowska.

10. Koło w Wadowicach,

założone w maju w 1892-gim roku.

(Obejmuje powiat sądowy: Wadowice).

Przewodniczący dr. Jan Iwanicki, zast. przew. Seweryn Arzt, sekretarz Michał Frąckiewicz, zast. sekr. dr. Maryan Homme, skarbnik dr. Mieczysław Gedl, zast. skarb. Jan Macudziński.

11. Koło w Milówce,

założone dnia 19-go października 1892 roku.

(Obejmuje powiat sądowy: Milówka).

Przewodniczący dr. Roman Grabowski, zast. przew. dr. Mieczysław Kicki, sekretarz Teodor Edmund Kasperek, zast. sekr. Michał Sekunda, skarbnik Antoni Jamka, zast. skarb. Stanisław Majka.

12. Koło pań w Suchej,

założone dnia 8-go maja 1893 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Ślemień, Maków).

Przewodnicząca Ludwika Ambroziewicz, zast. przew. Kornelia Wojakowska, sekretarka Marya Gawlikówna, zast.

sekr. M. Kondziołkowa, skarbnik Walery Maszewski, zast. skarb. Marya Krupkowa.

13. Koło w Jordanowie,

założone dnia 19-go lipca 1892 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Jordanów, Mszana dolna).

Przewodniczący Władysław Chodorowski, sekretarz Wincenty Łabuda, skarbnik dr. Wiktor Kutrzeba.

14. Koło w Nowym Targu,*

założone dnia 23-go czerwca 1892 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: N. Targ, Czarny Dunajec, Krościenko bez Zakopanego).

Przewodniczący, zast. przew. dr. Ernest Geissler, sekretarz Franciszek Rysiewicz, zast. sekr. Marya Fabiańska, skarbniczka Izabela Liberakowa, zast. skarb. Wysoczański.

15. Koło w Zakopanem,*

założone dnia 16 sierpnia 1894 roku.

(Obejmuje gminę Zakopane).

Przewodnicząca Chwistkowa, zast. przew. Kornelia Grabska, sekretarka Wanda Brownsford, zast. sekr. Zofia Świdarska, skarbnik ks. Karol Paluch, zast. skarb. Helena Świdarska.

16. Koło w Nowym Sączu,*

założone dnia 3-go grudnia 1892 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: N. Sącz, S. Sącz, Limanowa, Muszyna, Grybów).

Przewodniczący Ludwik Małecki, zast. przew. Karol Morański, sekretarz Tadeusz Huët, zast. sekr. dr. Franciszek Kosterkiewicz, skarbnik Roman Pisz, zast. skarb. dr. Maurycy Körbl.

17. Koło w Gorlicach,*

założone dnia 1-go czerwca 1893 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Gorlice, Biecz, Żmigród).

Przewodniczący Wojciech Biechoński, zast. przew. Jan Ciejka, sekretarz Józef Rakucki, zast. sekr. Jan Śmietana, skarbnik Marcelli Wiśniowski, zast. skarb. Feliks Racieski.

18. Koło w Jasle,*

założone dnia 17-go marca 1894 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Jasło, Frysztak, Krosno, Dukla, Brzostek).

Przewodnicząca Emeryka Małachowska, zast. przew. Zofia Sieradzka, sekretarka Marya Schrammówna, zast. sekr. Seweryn Kulczycki, skarbnik ks. Leon Sroczyński, zast. skarb. Jadwiga Adamska.

19. Koło w Ciężkowicach,*

założone dnia 12-go czerwca 1892 roku.

(Obejmuje powiat sądowy: Ciężkowice).

Przewodniczący dr. Kazimierz Mańkowski, sekretarz Józef Ropek, skarbnik Walery Gędzierski.

20. Koło w Tuchowie,

założone dnia 21-go października 1896 roku.

(Obejmuje powiat sądowy: Tuchów).

Przewodnicząca Anna Misiągiewiczowa, zast. przew. K. Goycki, sekretarka M. Mikiiewiczowa, zast. sekr. E. Piechnik, skarbniczka H. Foltynska, zast. skarb. Janusz Mikiiewicz.

21. Koło w Dąbrowie,*

założone dnia 26-go maja 1894 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Dąbrowa, Radomyśl, Żabno).

Przewodniczący dr. Antoni Zaręba, zast. przew. Włodzimierz Sroczyński, sekretarz dr. Józef Datka, zast. sekret. Jan Śliwa, skarbnik Walery Hainz, zast. skarb. Antoni Laśkiewicz.

22. Koło w Mielcu,

założone dnia 5-go marca 1893 roku.

(Obejmuje powiat sądowy mielecki).

Przewodniczący Antoni Fibich.

23. Koło w Kolbuszowej,

założone dnia 22-go września 1894 r.

(Obejmuje powiaty: Kolbuszowa, Sokołów).

Przewodniczący Paweł Niemczynowski, zast. przewod. Henryk Welfl, sekretarka Władysława Kramarzyńska, zast.

sekr. dr. Józef Gorączko, skarbniczka Jadwiga Wojnowska,
zast. skarb. Stanisław Turski.

24. Koło w Dębicy,

założone dnia 12 marca 1893 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Dębica, Pilzno, Ropczyce).

Przewodniczący zast. przew. Henryk
Zanderer, sekretarz Feliks Gajewski, zast. sekr. Jan Neuge-
bauer, skarbnik Herman Weiss, zast. skarb. dr. Sydon Friedberg.

25. Koło w Rzeszowie,

założone dnia 13 lipca 1892 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Rzeszów, Głogów, Tyszyn,
Strzyżów).

Przewodniczący , zast. przew. dr. Julian
Malec, sekretarz Wojciech Książek, zast. sekret. dr. Als Ro-
dryk, skarbnik Jakób Kostkiewicz, zast. skarb. Bujniewiczowa.

26. Koło w Łańcucie,

założone w grudniu 1892 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Łańcut, Przeworsk, Leżajsk).

Przewodniczący Antoni Hanusz, zast. przew. Filip Ka-
hane, sekretarz Bolesław Dzieciołowski, zast. sekr. Józef
Gaweł, skarbnik Bolesław Zardecki.

27. Koło w Tarnobrzegu,

założone dnia 23 lipca 1893 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Tarnobrzeg, Nisko, Ro-
zwadów, Ulanów).

Przewodniczący Leonard Czynciel, zast. przew. dr. Wa-
lery Momidłowski, sekretarz Józef Sroka, zast. sekr. Antoni
Szpunar, skarbnik Franciszek Ogorzały, zast. skarb. Madejski.

28. Koło w Sieniawie,

założone dnia 19 marca 1893 roku.

(Obejmuje powiat sądowy Sieniawa).

Przewodniczący Stanisław Myszkowski, zast. przew.
Jan Chłamtocz, sekretarz , zast. sekr. Wil-

helm Wittlin, skarbnik, zast. skarb. Tomasz Kapuściński *).

29. Koło pań w Przemyślu,*

założone dnia 26-go maja 1896 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Przemyśl, Mościska, Sądowa Wisznia, Jaworów, Dubiecko, Niżankowice, Pruchnik, Bircza).

Przewodnicząca Hermina Rokicka, zast. Jadwiga Wysocka, sekretarka Wincenta Tarnawska, zast. sekr. Anna Miłkowska, skarbniczka Przemysława Jaworska, zast. skarb. Barbara Mańkowska.

30. Koło w Jarosławiu,*

założone dnia 23 lutego 1896 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Jarosław, Radymno, Krakowiec, Lubaczów).

Przewodnicząca Adela Grabowska, zast. przew. Julian Nowakowski, sekretarka Wanda Niwińska, zast. sekr. Józef Szydłowski, skarbnik Aurelia Starkel, zast. skarb. Piotr Kopystyński.

31. Koło w Dobromilu,

założone dnia 2 czerwca 1894 roku.

(Obejmuje powiat sądowy Dobromil).

Przewodniczący dr. Aleksander Bieńczewski, zastępca przew. dr. Ludwik Ćwiklicer, sekretarz Józef Czoponowski, zast. sekr. Karol Wojciechowski, skarbnik Ryszard Hesse, zast. skarb. Franciszek Albiński.

32. Koło pań w Sanoku,*

założone dnia 12 czerwca 1893 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Sanok, Baligród, Brzozów, Bukowsko, Dynów, Lisko, Lutowiska, Rymanów, Ustrzyki).

Przewodnicząca Teodozja Drewińska, zast. przew. Adamczykowa, sekretarka Karolina Rissowa, zast. sekr. Ewa

*) Zarząd z powodu nieporozumień w swoim łonie i miejscowej apatii czasowo nie funkcjonuje.

Łobaczewska, skarbniczka Helena Baumanowa, zast. skarb. Zefiryna Pleszkowska.

33. Koło w Drohobyczu,

założone dnia 1 października 1893 roku.

(Obejmuje okręgi sądowe: Drohobycz, Podburz, Medenice).

Przewodniczący Leon Wiśniewski, zast. przew. Zych, sekretarz ks. J. Szałayko, zast. sekr. Michał Balicki, skarbnik Szanek, zast. skarb. Moskwa.

34. Koło w Turce pod Chyrowem,

założone dnia 23 czerwca 1894 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Starasól, Turka).

Przewodniczący Seweryn Brysiewicz, zast. przew. Eustachy Wiślocki, sekretarz, zast. sekr. Klemens Kornatowicz, skarb. Maryan Welde, zast. skarb. Henryk Weissmann.

35. Koło w Samborze,

założone dnia 2 czerwca 1894 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Sambor, Łąka, Rudki, Komarno, Stare Miasto, Turka, Borynia)

Przewodniczący, zast. przew. dr. Wincenty Szczepański, sekretarz Antoni Sienicki, zast. sekr. dr. Wincenty Chmielewski, skarbnik Felicyan Kasprzycki, zast. skarb. Władysław Popiel.

36. Koło Pań w Stryju,

założone 31-go maja 1892 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Stryj, Mikołajów, Skole, Żurawno, Żydaczów, Chodorów).

Przewodnicząca Józefa Serkowska, zast. przew. Konstancja Rawicz Lewicka, sekretarka Janina Witkiewiczowa, zastępczyni sekr. Teresa Bourghard i Eugenia Niebieszczańska, skarbniczka Ludwika Opolska.

37. Koło w Dolinie,

założone dnia 12 czerwca 1892 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Dolina, Bolechów, Rożniatów).

Przewodniczący Dr. Józef Dobrowolski, zast. przew. Marya Wierzbicka, sekretarka Helena Hlawaty, zast. sekr. Tomasz Zaborniak, skarbnik Wincenta Berwid, zast. skarb. Seweryn Iwanicki.

38. Koło pań we Lwowie,

założone w kwietniu 1892 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Lwów, Bóbrka, Gródek, Janów, Kulików, Winniki, Szczezec, Gliniany, Busk, Brody, Łopatyn, Przemyślany).

Przewodnicząca Jadwiga Skałkowska, zast. przew. Sie-radzka i Eulalia Koeppłowa, sekretarka Stanisława Mostow-ska, zast. sekr. Marya Minosiewiczowa, skarbniczka Stanisława Bienkowska, zast. skarb. Wanda Łuczkieviczówna.

Do Wydziału należą pp.: Wiktorya Niedziałkowska, Emilia Czermakowa, oraz przedstawicielki trzech komisyj: czytelnianej, filantropijnej i przemysłowej.

39. Koło męskie we Lwowie,*

założone dnia 20-go maja 1893 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Lwów, Bełż, Żółkiew, Mosty Wielkie, Uhnów, Rawa ruska, Sokal, Kamionka Stru-miłowa).

Przewodniczący prof. dr. August Balasits, zast. przew. Michał Lityński i Michał Michalik, sekr. dr. Celestyn Po-dlewski, zast. sekr. Stanisław Cisek, skarbnik dr. Maksymilian Liptay, zast. skarb. Ernest Leon Lilien.

40. Koło w Magierowie,

założone dnia 15 lutego 1894 roku.

(Obejmuje powiat sądowy: Niemirów).

Przewodniczący Ks. Szczesny Tarczyński, zast. przew. Lipski, sekretarz Franciszek Bandz, zast. sekr. Józef Błasz-czak, skarbnik Karol Błaszczak, zast. skarb. Józef Matesma.

41. Koło w Radziechowie,*

założone dnia 8-go października 1893 roku.

(Obejmuje powiat sądowy: Radziechów).

Przewodniczący Zdzisław Więckowski, zast. przew. Artur Aulich, sekretarz Władysław Schuster, zast. sekr. Jan

Skowroński, skarbnik Franciszek Mrozowski, zast. skarb. Juliusz Brand.

42. Koło pań w Złoczowie,

założone dnia 17-go czerwca 1893 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Złoczów, Olesko, Zborów, Zażółce).

Przewodnicząca Sydonia Allscherowa, zast. przew. Wilhelmina Niedźwiecka, sekretarka Tadeuszowa Strzelecka, zast. sekr. Józef Gay, skarbnik Franciszek Dębicki, zast. skarb. Kazimiera Michalczewska.

43. Koło w Tarnopolu,

założone dnia 12 grudnia 1893 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Tarnopol, Budzanów, Grzymałów, Mikulińce, Nowe Sioło, Skałat, Trembowla, Zbaraż).

Przewodniczący, zast. przew. A. Gendroyć, sekretarka Aleksandra Bylinianka, zast. sekr. M. Russocki, skarbniczka Aleksandra Hajek, zast. skarb. Satke.

44. Koło w Brzeżanach,

założone w lutym 1893 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Brzeżany, Bursztyn, Kozowa, Podhajce, Rohatyn, Wiśniowczyk).

Przewodniczący Szczesny Barzykowski, zast. przew. Karol Morawitz, sekretarz Czesław Wójcicki, zast. sekr. Józef Bielawski, skarbnik Ferdynand Marosch, zast. skarb. Stefania Dąbrowska.

45. Koło pań w Stanisławowie,

założone 3-go maja 1892 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Stanisławów, Buczacz, Monasterzyska, Tyśmienica, Czortków, Kopyczyńce, Husiatyn).

Przewodnicząca Wilhelmina Nemetzowa, zast. przew. Paulina Ostafińska, sekretarka Marya Dydyńska, zast. sekr. Karol Sosnowski, skarb. Sponarowa, zast. skarb. Rapacka.

46. Koło męskie w Stanisławowie,

założone 3 maja 1892 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Stanisławów, Bohorodczany, Delatyn, Nadwórna, Sołotwina, Tłumacz, Żłoty Potok).

Przewodniczący dr. Edmund Lorsch, zast. przew. Stanisław Błotnicki, sekretarz Maryan Wilczyński, zast. sekr. Adam Ludwig, skarbnik Gaston Gaspary, zast. skarb. Antoni Dejczakowski.

47. Koło w Kałuszu,

założone dnia 19 grudnia 1892 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Kałusz, Wojniłów, Halicz).

Przewodniczący dr. Adolf Wurst, zast. przew. dr. Mieczysław Stanecki, sekretarz Tomasz Zaborusak, zast. sekr. Izidor Czaradarek, skarbnik Stanisław Hellebrand, zast. skarb. Ks. Kazimierz Łoziński.

48. Koło w Kołomyi,

założone dnia 3-go kwietnia 1892 roku.

(Obejmuje powiaty sądowe: Kołomyja, Gwoździec, Horodenka, Obertyn, Kossów, Kuty).

Przewodniczący dr. Gabryel Sysak, sekretarz Aleksander Klimoszewski, skarbniczka Michalina Głazewska.

49. Koło w Śniatynie,*

założone dnia 10-go czerwca 1893 roku

(Obejmuje powiaty sądowe: Śniatyn, Zabłotów, Tłuste, Zaleszczyki, Borszczów, Mielnica).

Przewodnicząca Leontyna Schulcówna, zast. przew. Jan Feliks Biliński, sekretarz Michał Haase, zast. sekr. Alojza Szeligówna, skarbniczka Ludmiła Dąbrowicka, zast. skarb. Marya Błotnicka.

50. Koło w Myszynie,

założone dnia 26 marca 1893 roku.

(Obejmuje powiat sądowy: Peczeniżyn).

Przewodniczący, zast. przew.
sekretarz Adam Madeyski, zast. sekr. Wojciech Kowalski,
skarbnik, zast. skarb.

Koła na Śląsku.

51. Koło męskie w Cieszynie,

założone w maju w 1892 roku.

Przewodniczący , sekretarz Hilary Fila-
siewicz, skarbnik Sikora.

52. Koło w Karwinie,

założone dnia 6 maja 1894 roku.

Do Wydziału należą pp.: Dziewoński, Żychlewicz, Mo-
lenda (starszy), Mokrosz, Masny i Wątroba.

Koła na Bukowinie.

53. Bukowińskie Koło pań w Czerniowcach,*

założone 15 maja 1892 roku.

Przewodniczący ks. Kajetan Kasprowicz, zast. przew.
Matylda Zacharowa i Amelia Węglowska, sekretarz Henryk
Szałkowski, zast. sekr. dr. Tadeusz Bujak, skarbniczki: Ar-
turowa Wellesowa i Olga Swierżko.

54. Koło w Suczawie,*

założone dnia 5 marca 1893 roku.

Przewodniczący ks. Józef Cewe, zast. przew. dr. Edmund
Frisch, sekretarz Karol Kuczyński, zast. sekr. Jan Chrzanow-
ski, skarbnik Edward Sworakowski, zast. skarb. Aleksander
Koczyński.

55. Koło w Serecie,*

założone dnia 8 lipca 1894 roku.

Przewodniczący dr. Antoni Zajac, zast. przew. Hugo
Podhajski, sekretarz Józef Kwiatkowski, zast. sekr. Zofia
Zajacówna, skarbnik Filip Zettel, zast. skarb. Jonas Natan.

CZŁONKOWIE TOWARZYSTWA.

Członek honorowy:

1. Jerzmanowski Erazm.

Członkowie założyciele: ¹⁾

1. Dr. Asnyk Adam.	25. Pawlikowski Stanisław.
2. Beringer Wandalin.	26. Pawłowski Ig. z No-
3. Brzezowski Franciszek.	wego-Yorku.
4. <i>Chronowski Eustachy.</i>	27. Pieniążek Ignacy.
5. Dolański Ludwik.	28. Pierwszy kongres peda-
6. <i>Górnisiewicz Antoni.</i>	gogów we Lwowie.
7. † Gross Piotr.	29. Rada powiatowa w Jasle.
8. Dr. Hasewicz.	30. Rayski Albin.
9. Jerzmanowski Erazm.	31. Skirliński Jan.
10. Kapellner Julian.	32. Spółka wygryw. w Kra-
11. Klemensiewicz Edmund.	kwowie.
12. Kolbe Wacław.	33. Szczepaowska Helena.
13. Dr. Kwaśnicki August.	34. Szczepanowski Stanisł.
14. Dr. Łazarski Józef	35. Hr. Starzeński Edmund.
15. <i>Magistrat m. Lwowa.</i>	36. Tarnawska Franciszka.
16. Michałowski Ludwik.	37. Towarzystwo kasynowe
17. Ks. kan. Midowicz Teofil.	w Muszynie.
18. Hr. Milewski Korwin	38. Tow. zal. w Gorlicach.
Ignacy.	39. Tow. Zjednoczonych
19. Odrzywolski Kazimierz.	Polaków w N. Yorku.
20. Oorzywolska Zofia.	40. <i>Dr. Udziela Edmund.</i>
21. † Pasierbski Hip., Litwin,	41. Wolska Marya.
emigrant, oficer I. pułku	42. Wolski Wacław.
ułanów z r. 1831.	43. † Woynoko-Tomkiewicz
22. Dr. Paszkowski Stanisł.	Stanisław.
23. Pawlikowski Mieczysław.	44. Dr. Zbyszewski Wiktor.
24. Pawlikowska Helena.	45. Zdanowicz Ludwik.

¹⁾ Odmiennym drukiem złożono nazwiska tych członków założycieli i dożywotnich, którzy przystąpili do Towarzystwa od czasu ostatniego sprawozdania Zarządu głównego.

Członkowie dożywotni:

1. Dr. Bandrowski Ernest.	24. Rada pow. w N. Targu.
2. Bohdanowiczowa Rozal.	25. Rotler Jan.
3. Borońska Aleksandra.	26. Rey Mieczysław.
4. Hrabina Branicka.	27. Sieczka Józef.
5. Bułhan Zofia.	28. * * * Henryk.
6. Dr. Doboszyński Adam.	29. Dr. Sokołowski August.
7. Gmina miasta Tarnowa.	30. Strusiowa Marya.
8. <i>Górnisiewicz Wanda.</i>	31. Stowarzysz. pożyczkowe
9. Dr. Horowitz Leon.	„Praca i Oszczędność“
10. Jawornicki Józef.	w Jordanowie.
11. Jawornicka Anna.	32. <i>Świerczewski Erazm.</i>
12. Hr. Kalinowski Jabło-	33. Dr. Sysak Gabryel.
nowski Marcin.	34. <i>Szajkiewicz.</i>
13. Dr. Kański Mikołaj.	35. Ks. Feliks Tarczyński.
14. <i>Kasyno narodowe we</i>	36. Towarzystwo Czytelni
<i>Lwowie.</i>	w Zagórzu.
15. Dr. Koy Michał.	37. Towarzystwo zaliczkowe
16. Ks. Kufel Józef.	w Dąbrowie.
17. <i>Lewiecki Józef.</i>	38. Udziela Seweryn.
18. Dr. Lisowski Władysł.	39. Wichert Anna.
19. Łokietek Józef.	40. <i>Dr. Wiediger Franci-</i>
20. Łukasiewicz Stanisław.	<i>szek Ksawery.</i>
21. Mareszowa Karolina.	41. Wiśłocki Józef.
22. Dr. Obaliński Alfred.	42. Hr. Wolański Witold.
23. Passakas Kajetan.	43. Hr. Zamoyski Władysł.

Zmarli:

Dr. Lesław Boroński.

Stanisław Gustawski.

Członkowie zwyczajni.

Zarząd główny wystawił ogółem dla zwykłych członków 8660 kart legitymacyjnych; w przeciągu roku ostatniego przybyło 515 członków zwykłych.

ZAMKNIĘCIA RACHUNKOWE

z dniem 31 grudnia 1896 r.

i

z dniem 31 maja 1897 r.

DOCHÓD.

ROZCHÓD.

Zestawienie Pocztovej Kasy Oszczędności za czas od 1 Listopada do 31 Grudnia 1896 r.

Kasa Zarządu Głównego	402	—	770	15	Ulicko Seredkiewicz	12	60		
Składki, dary i datki	12	—			Dołha Wojniłowska	22	46		
Koła miejscowe	296	15			Potrzeby, przybory i książki szkolne	26	12		
Szkoła polska w Białym	60	—			Czytelnie ludowe	20	—		
					Koszta administracyi	13	30		
					Lustracye Kół	25	19	119	67
					Saldo na rok 1897			650	48
			770	15				770	15

Zestawienie Sprawozdań kasowych i rachunkowych

od 1 Stycznia

DOCHÓD.

Wyszczególnienie dochodów w Kołach miejscowych	Pojedynczo		Razem	
	Złr.	ct.	Złr.	ct.
Fundusz bieżący:				
Dochody zaległe w Kołach m. z 1895 r. . .			7.967	36
Wkładki roczne członków: złożone w 1896 roku			3.606	75
Składki, dary i drobne datki:				
przyniosły w ciągu roku, mianowicie:				
zabawy towarzyskie, przedstaw., odezyty	7.119	91 ¹ / ₂		
dary zastrzeżone na szkołę polską w Białej	1.152	55		
Dary zastrzeżone na cele miejscowe Kół (subwencye)	2.814	68 ¹ / ₂		
Dary na cele ogólne Towarzystwa . .	9.226	56	20.313	71
Przedsiębiorstwa i wydawnictwa:				
Cegiełki, papier listowy, sprzedaż bro- szurek			832	16
Procenta narosłe od lokowanych funduszy			136	73
			32.856	71

Kół miejscowych Towarzystwa Szkoły ludowej

do 31 Grudnia 1896 r.

ROZCHÓD.

Wyszczególnienie wydatków w Kołach miejscowych	Pojedynczo		Razem	
	Złr.	ct.	Złr.	ct.
Fundusz bieżący:				
Kołà miejscowe nadesłały Zarządowi gł.			9.035	49
Budowa szkół: Koło Pań we Lwowie .	1.500	—		
Koło Pań w Stryju. . . .	160	—	1.660	—
Nagrody i stypendya:				
dla nauczycieli i dzieci szkolnych . . .			712	08
Przybory i potrzeby szkolne:				
na książki, przyrządy i odzież			319	95
Przedsiębiorstwa i wydawnictwa:				
na zakupno i wydawn. broszur, cegiełek			324	50
Czytelnie ludowe:				
na kupno i oprawę książek i lokale . .			685	27 1/2
Wydatki nadzwyczajne:				
na urządzenie zabaw, przedstawień, od-				
czytów			1 610	22 1/2
Koszta administracyjne:				
podróże i delegaci	28	10		
drobne wydatki biurowe	328	36		
urządzenie, pieczęcie, puszki	84	48		
płace kursorów	206	09		
obsługa lokali	96	74		
druk, sprawozdania, afisze	193	95		
stemple i portorya	34	70		
lokalne	60	—	1.032	42
			15.379	94
Pozostałość w Kołach m. z d. 31 Grudnia: *)				
1896 r.; za nieodeślane — zalegające do-				
chody			17 476	77
			32.826	71

*) Saldo Kół z d. 31 Grudnia 1896 r. wynosi	17.476	77
Na rachunek wpłynęło w r. 1897 . . .	11.250	09
Pozostające dochody w Kółkach . .	6.226	68

Wyciąg z księgi kontroli Kół miejscowych

od 1-go Stycznia do 31-go Grudnia R. P. 1896.

Nr. porządkowy	Siedziba Kół miejscowych	Polio kontroli	Dochód	Rozchód		Dochody za-legalizujące przy zamknięciu ra-cunków 31/12 1895 r.	Data upłaty w r. 1897	Nadesłano Zarządowi głównemu n/r za-legalności w r. 1897	Dochody za-legalizujące w Kola-ach m. za rok 1896	Uwaga
				na cele miejscowe Kół	przesłano Zarządowi głównemu w r. 1896					
1	Biała	Pań	628 70	20 29	580 31	28 10	11/13	28 10	—	
2	Ciężkowice	9	59 70 1/2	981 1/2	—	49 89	7/1	—	49 89	
3	Katusz	26	183 13	679	103 32	73 02	—	10 15	62 87	
4	Kołomyja	29	297 52	681	200 —	90 71	—	—	90 71	
5	Kraków	30	1 274 99	500 05	393 32 1/2	381 61 1/2	—	349 04 1/2	325 1 1/2	
6	" III.	P.	14 340 21	1 080 37	4 467 58	8 792 26	15/12	8 712 49	79 77	
7	"	91	721 59 1/2	447 21	—	274 38 1/2	—	—	274 38 1/2	
8	Lwów	93	3 592 28	1 876 80	422 93	1 293 13	16/15	1 018 35	274 78	
9	Magierów	34	20 84	—	12 —	8 84	—	—	884	
10	Nowy Targ	41	194 60	81 28	28 —	85 32	3/4	85 32	—	
11	P. W. Zwierzyniec	48	209 03	131 58	—	77 45	7/1	31 —	46 45	
12	Przemysł	53	964 51	439 18	—	525 33	21/1	450 —	75 33	
13	Radziechów	89	246 69	10 64	224 —	12 05	3/1	11 —	1 05	
14	Rzeszów	57	392 91	1291	200 —	180 —	—	—	180 —	
15	Sanok	58	477 91	66 90	194 87	216 14	28/15	48 —	168 14	
16	Seret	62	53 05	47 99	—	5 06	—	—	5 06	
17	Sniatyn	63	44 30	50 —	—	43 80	21/1	20 12	23 68	
18	Stanisławów	65	2 877 75	264 74	100 —	2513 01 1/2	16/1	50 —	2 463 01 1/2	
19	Stryj	P.	531 10 1/2	223 21 1/2	152 18	155 71 1/2	6/3	102 88	52 83 1/2	
20	Sucha	68	190 09	27 35	161 80	—	—	—	—	
21	Suczawa	69	141 55	110 —	—	31 55	—	—	31 55	
22	Tuchów	70	112 38	27 19	20 —	63 19	18/1	20 —	45 19	
23	Turka	77	75 50	43 —	26 25	6 25	10/2	6 25	—	
24	Żywiec	76	290 37	108 45	114 14	67 78	27/5	67 78	—	
25	Żywiec	85	290 37	108 45	114 14	67 78	—	—	—	

Sprawozdania rachunkowe uzupełne za rok 1896

Nr. porządkowy	Siedziba Kół miejscowych	Polio kontroli	Dochód	Rozchód		Dochody za-legalizujące przy zamknięciu ra-cunków 31/12 1895 r.	Data upłaty w r. 1897	Nadesłano Zarządowi głównemu n/r za-legalności w r. 1897	Dochody za-legalizujące w Kola-ach m. za rok 1896	Uwaga
				na cele miejscowe Kół	przesłano Zarządowi głównemu w r. 1896					
25	Dąbrowa	12	60 —	—	60 —	—	14/2	—	—	
26	Dębica	13	24 54	—	—	24 54	—	—	24 54	
27	Drohobycz	16	110 91	—	—	68 66	—	—	68 66	
28	Dobromil	17	36 75	—	—	20 —	—	—	20 —	
29	Jaśło	22	45 60	—	—	—	31/3	—	—	
30	Jarosław	—	105 —	16 20	—	88 80	25/3	88 80	—	
31	Jordanów	23	59 42 1/2	250 —	54 —	2 92 1/2	—	—	2 92 1/2	
32	Karwina	27	364 76	339 85	—	24 91	—	—	24 91	
33	Kolbuszowa	28	41 05	7 45	25 55	8 05	—	—	8 05	
34	Kolbuszowa	32	209 41	21 38	78 85	109 18	—	—	109 18	
35	Krzeszowice	33	1 087 92	157 52	850 —	80 40	8/3	80 40	—	
36	Lwów	33	110 89	—	—	110 89	—	—	110 89	
37	Milówka	43	110 89	—	—	1 363 82	—	—	1 363 82	
38	Nowy Sącz	P.	226 18	—	—	73 29	—	—	73 29	
39	Sambor	47	1 647 —	4 —	—	70 41	15/3	70 41	—	
40	Sieniawa	61	77 29	25 31	—	139 39	—	—	139 39	
41	Tarnobrzeg	64	159 85	—	—	—	—	—	—	
42	Tarnopol	73	197 18	—	—	—	—	—	—	
43	Wieliczka	74	139 39	—	—	—	—	—	—	
44	Złoczów	80	81 41	—	—	—	—	—	—	
45	Gorlice	84	265 71	1 —	—	202 06	1/12	202 06	—	
46	Wadowice	88	—	—	—	—	2/3	—	—	
47	Zakopane	19	—	—	—	—	12/4	—	—	
48	Biała m.	79	—	—	—	—	—	—	—	
49	Bukowina	83	27 65	—	—	27 65	—	—	27 65	
50	Cieszyn	1	34 54	—	—	34 54	—	—	34 54	
51	Łańcut	4	4 27	—	—	4 27	—	—	4 27	
52	Łańcut	9	45 45	—	—	45 45	—	—	45 45	
53	Łańcut	38	45 45	—	—	45 45	—	—	45 45	
Ogółem		—	32 856 71	6 344 45	9 035 49	17 476 77	—	11 250 09	6 226 68	

Sprawozdania do

Kraków, dnia 31 Grudnia 1896 r.

*) UWAGA. Zarząd główny uprasza uprzejmie Sz. Zarządy Kół m. o sprawdzenie u siebie i o potwierdzenie wykazanych powyżej zaległych dochodów a ewentualnie o sprostowanie możliwych usterek.

Dr. A. Sokółowski
przewodniczący Rady nadz.

Dr. A. Doboszyński
sekretarz.

O. Bujwid.

A. Górniiewicz, buchalter.

Bilans Towarzystwa „Szkoly Ludowej“

z dniem 31 Grudnia 1896 r.

Stan czynny	Pojedynczo		Razem		Stan bierny	Pojedynczo		Razem	
	ztr.	ct.	ztr.	ct.		ztr.	ct.	ztr.	ct.
Lokacya funduszu zakładowego . . .			29,597	46	Fundusz zakładowy .			30,015	92
Lokacya fund. bialskiego			10,500	—	Fundusz szkoły bialskiej			13,476	74
Kasa Zarządu głów.			143	07	Fundusz bieżący . .			15,340	52
Dłużnicy:									
Pocztowa kasa									
Oszczędności .	650	48							
Kola miejscowe .	17,476	77							
Filia Banku kraj.	475	40	18,602	65					
			58,343	18				58,843	18

Bilans Towarzystwa „Szkoły Ludowej”

z dniem 31 Maja 1897 r.

Stan czynny	Pojedynczo		Razem		Stan bierny	Pojedynczo		Razem	
	złr.	ct.	złr.	ct.		złr.	ct.	złr.	ct.
Lokacya funduszu zakładowego . .			29.597	46	Fundusz zakładowy .			30.276	24
Lokacya fund. bialskiego			21.525	51	Fundusz szkoły bialskiej			23.791	11
Kasa Zarządu główn			1.051	41	Fundusz bieżący . .			16.912	16
Dłużnicy:									
Pocztowa Kasa									
Oszczędności .	1 319	96							
Koła miejscowe .	17 476	77							
Filja Banku kraj.	8	40	18 805	13					
			70.979	51				70.979	51

Stan funduszków Towarzystwa „Szkoły ludowej“

z dniem 31 Maja 1897 roku.

Fundusz zakładowy

wynosi z końcem Maja 1897 r. . . 30.276 złr. 24 ct.

Ulokowany złr. 25.000

— w efektach . . 24.750 złr. — ct.

Na książ. pow. Kasy

Oszczęd. Nr. 18028 4.847 „ 46 „ 29.597 „ 46 „

Należy uzupełnić lokacyę kwotą . . . 678 złr. 78 ct.

Fundusz Szkoły polskiej w Białym

wynosi z końcem Maja 1897 r. . . 23.791 złr. 11 ct.

Ulokowany na książeczce Kasy Oszczę-

dności Nr. 21.317 21.525 „ 51 „

Należy uzupełnić lokacyę kwotą . . . 2.265 złr. 60 ct.

Fundusz bieżący.

<i>Winien</i>	Funduszowi zakładowemu	678 złr. 78 ct.	
	„ białskiemu .	2.265 „ 60 „	2.944 złr. 38 ct.
<i>Ma:</i>	W kasie Zarządu głównego	1.051 złr. 41 ct.	
	W pocztowej Kasie Oszczęd.	1.319 „ 96 „	
	We filii Banku krajowego	8 „ 40 „	2.379 „ 77 „
Niedobór	wskutek zaległości Kół miejscowych wynosi		<u>564 złr. 61 ct.</u>

Koła miejscowe.

Saldo Kół z dniem 31 Grudnia 1896 r.

wynosi 17.476 złr. 77 ct.

Na rachunek wpłynęło do końca Maja 12.112 „ 01 „

Pozostające dochody w Kołach . . . 5.364 złr. 76 ct.

Dr. A. Sokołowski
przewodniczący Rady nadz.

Dr. A. Doboszyński
sekretarz.

O. Bujwid
C. R. N.

A. Górnisiewicz
buchalter.

